

TARSOLY

A **Háló** lapja

2019. július

„Sose kételkedjünk abban, hogy gondolkodó, elkötelezett emberek kicsiny csoportjai meg tudják változtatni a világot. Valójában csak ők tudják megváltoztatni.” (Margaret Head)

Újraindul a Háló lapja, a Tarsoly

A „tarsoly” az értelmező szótár szerint bőrből készült válltáskát, a huszárok – Honfoglalás kori előzményekre visszanyúló - díszes oldaltáskáját és pénztárcát is jelenthet. A Háló „hőskorában”, amikor a

---

mozgalom stencilezett havi bulletinjeként jelentettük meg, a címadással elsősorban a „mit tartogatunk a tarsolyunkban”, „mi van a tarsolyunkban” szólásra akartunk utalni. A derékszíjra fűzött, díszlemezes tarsolyok a nemzeti elkötelezettségüket hangsúlyozó fiatalok körében csak később jöttek divatba, de a Háló ezt a jelképiséget is szívesen felvállalja.

Amikor a 90-es évek elején elindult, még nem volt internet, e-mail, a lap a posta, telefon mellett a kapcsolattartás, híradás, bemutatkozás nélkülözhetetlen eszköze volt, találkozóról, programokról tudósított. Később rovatokra bomló valódi periodikává fejlődött, miközben a tájékoztató funkciót nagyrészt átvette tőle a Háló időközben megszületett honlapja. Öt év óta a Tarsoly megjelenése sajnálatosan szünetel, bár senki sem hozott olyan döntést, hogy le kell állítani.

Felmerül a kérdés, mi szükség van a honlap mellett egy nyomtatott belső lap megjelentetésére?

Noha a nyomtatott sajtó jelentősége az internet megjelenésével világszerte visszaszorulóban van, és sokan - főleg a fiatalabb korosztályok - elsősorban a világhálón tájékozódnak, nem tűntek el teljesen a nyomtatott újságok, noha mindegyiknek van internetes változata is (amely azonban nem egészen ugyanaz!). A különféle egyházi, társadalmi, civil szervezetek is általában tartanak fenn saját nyomtatott lapot.

Ahogy egy hagyományos könyvet is sokan szívesebben lapozgatnak e-könyv helyett, a nyomtatott újság is polcra tehető, időnként onnan leemelhető, és könnyebben áttekinthető, mint az internetes változat. Amellett színvonalasabb, szépirodalmi igényességgel megfogalmazott, átfogóbb, időtálló írások közlésére alkalmasabb, és az internethez nem szokott idősebb nemzedékek tagjai is szívesebben veszik kézbe.

A döntés megszületett, a szerkesztőbizottság megalakult, már több ülést is tartott, befutottak az első cikkek, ígéretek, felkérések vannak

---

újabb írásokra, a bogozóknak szóló üzenetbe is bekerült egy beharangozó cikk, azzal, hogy jó tollú szerzők kerestetnek.

Úgy gondoljuk, hogy ami a Tarsolyban bevált, megtartjuk, nem akarunk valami gyökeresen újat, csak kiegészítjük, bővítjük mindazt, ami megvolt.

Írnánk például olyan vallási témákról, fontosabb egyházi hírekről, amelyek bennünket különösen érdekelnek, érintenek. Ez lenne az Egy(köz)ház rovat. A közélet ránk vonatkozó híreiről a Kitekintő tudósítana. A Hálónk-tája rólunk szólna. A Tarisznya rovatba kerülnének a magyarsággal kapcsolatos írások. A hálós csoportok hírei, eseményei a Barangoló rovatban kapnának helyet. Hálós ifikről szólna a Reménységeink rovat. A Kopogtató rovat lenne a bemutatás, bemutatkozás, interjú helye. A Megállóban tanulmányok közlésére nyílna lehetőség. A Nekem tetszett rovatba kerülnének könyv-, film-, kiállítás- és színházajánlók. A Visszanéző a Háló 30 éves múltjából szemezgetne. A Vendégkönyv/Rólunk mondták rovat neve önmagáért beszél. Lenne egy családi eseményekkel foglalkozó rovat, az Életképek, és szeretnénk még Életmód, valamint Környezet rovatokat is nyitni. Az előbbiben az egészséggel, a harmonikus étellel, az utóbbiban a környezetvédelemmel kapcsolatos témák kerülnének terítékre.

A lap természetesen nem lenne pusztán „szózuhatag”, fotókkal, képekkel, rajzokkal bőven fogjuk illusztrálni. A vizuális megjelenést erősítené Margitfalvy Gyuri formai újítása is: a címlapon a Háló lapja és az év, hónap sor Kismiklós otf betűtípussal íródik majd, amely az 1650 és 1702 között élt híres erdélyi nyomdász, Tótfalusi Kis Miklós által tervezett betűkészlet számítógépes rekonstrukciója. Az új Tarsoly letölthető lesz a Háló honlapjáról is, a Kiadványok menüpontból.

T. Kovács Péter (a Tarsoly alapító főszerkesztője)

Kitekintő

Szent Margit-szobor a Margitszigeten

XII. Pius pápa a második világháború kellős közepén avatta szentté Margitot. 2018 novemberében, szentté avatásának 75. évfordulója alkalmából szobrot állítottak Szent Margitnak a Margitszigeten, közel a kolostorromokhoz, ahol élt. A szoborállítás ötlete Budapest-Újlak Sarlós Boldogasszony Plébánia közösségében fogalmazódott meg (egyházszervezetileg a Margitsziget az újlaki plébániához tartozik). A Fővárosi Közgyűlés 2017-ben döntött arról, hogy pályázatot hirdet a szobor felállítására. A zsűri végül Bakos Ildikó bronz alkotása mellett döntött.

A szoboravatás kapcsán a BonumTv-ben elhangzott beszélgetésben dr. Beran Ferenc plébános így beszélt az Árpád-házi királylányról. „Szent Margit a mai ember előtt úgy jelenik meg, mint egy középkorban élt apáca, aki nem hagyta el a zárda területét, aki nagyon sokszor önmegtagadásokat végzett, és segítette a betegeket. Ez mind igaz, de a XXI. század elején, ebben a megosztott világban, amelyben élünk, nem ez az elsődleges üzenet. Ez is nagyon fontos, hiszen sokszor beszélünk a fogyasztó társadalom veszélyeiről, az embert önmegtartóztatásra kell buzdítanunk, ahogy ezt Margit is tette. Szent Margit elsődleges üzenete az, hogy békét teremtett egy megosztott családban és egy megosztott társadalomban. XII. Pius pápa szentté avatási bullája úgy állítja be őt az akkori társadalomnak, mint aki békét közvetített.”

Margitfalvy György

Barangoló

Látogatás Ózdon

Ózd az észak magyarországi iparvidéken, Miskolctól 60 km-re található. Az Északi-középhegységhez tartozó Gömör-Hevesi dombság völgyében. A „hét völgy városának” is szokták nevezni, mivel hét irányból lehet megközelíteni. A város történelmében a XIX. század közepén állt be változás, ekkor tárták fel a barnakőszéntelepeket, hasznosításukra megépítették a vasgyárat. A 150 évig tartó kohászat mára jórészt történelem. Az ózdi vaskohászat emlékei, és a munkáskolóniák 2005 óta műemléki jelentőségű területek.

Találkozásom Juhász Endrével, a város autóbusz pályaudvarán kezdődött. Endre Ózdon született, több helyen dolgozott.

Autóval kalauzolt körbe a városon. Először jártam Ózdon, engem is meglepett sok minden. A város belső és középső részének képe rendezett. A régi kohászat emlékei közül kettőt nagyon szépen felújítottak. Szép példa az ipari műemlékek hasznosítására. Ezek az

épületek a XIX. században készült vasszerkezetükkel, hatalmas csarnokaikkal, más részen szűk, sötét folyosóikkal sajátos hangulatot árasztanak. Még mindig érezni a forró kemencék és az olvadt vas jellegzetes szagát. A két épület közti udvaron a régi vasgyártás lenyűgöző méretű gépei láthatóak. Az egyik épület jelenleg Nemzeti Filmtörténeti Élményparkként működik, sok más szolgáltatással. A másik csarnok a Digitális Erőmű. Itt látható a digitális Kárpát-medence című kiállítás. Felidézi az elmúlt száz év történelmét, művészetét, hagyományait. A város fénykorában tizennégyezer ember dolgozott a kohászatban. Megvolt az igényük a szórakozásra, kikapcsolódásra is. Ennek a kiszolgálására épült az 1924-ben átadott Olvasó Egylet Székháza. Vidéki viszonylatban hatalmas méretével tűnt ki. Színházterme nagysága szerint akkor a hatodik volt az országban. Egyedi karzat és más díszítései újként csillognak, utoljára 2007-ben újították fel.

Mivel Endre az ózdi Görög Katolikus Parókia egyháztanácsának világi elnöke, utoljára a 2000-ben elkészült templomukat láttam. Freskóit Grigore Popescu készítette. Az egész épület ragyog, nagyon szép, a freskóknak azonban csak egy része készült még el.

Endre korábban nem járt rendszeresen templomba, felnőttként került közel Krisztushoz, jó tíz évvel ezelőtt. Két papnak, és az előző világi elnöknek nagy szerepe volt ebben, segítették, támogatták a rögös úton.

A Háló mozgalmat Orosz István parókus és felesége ismertette meg az ózdiakkal, akik 2011 és 2016 közt éltek és szolgáltak itt. 2013 és 2015 közt működött a „HálÓzd” projekt. Célja, létrehozni a kistérségben egy közösségi, lelki, szellemi központot, a széthullás és a gyökértelenség ellen. Szerveztek gyermekeknek kézműves és rajz pályázatokat, felnőtteknek önismereti tréninget, fiataloknak kreatív stúdiót, és párválasztási kurzust.

Első közös Háló-táboruk a 2013-as balatonkenesei volt, sokan voltak itt a városból. Itt éreztek rá a hálós lelkületre, tapasztalták meg ennek a mozgalomnak a mély és szép voltát. Találkoztak a határon túli magyarokkal, akik élményként élik meg magyarságukat. A belőlük áradó szeretet példaként hatott mindenkire. A tábor után megnőtt a templomba járók száma is. Ebben az időben sok rendezvényük volt. Kézműves foglalkozások, hálós regionális hétvége, ifi találkozó, hittan órák, család csoportok, kirándulások.

A 2014-es és 2016-os sátoraljaújhelyi táborokban, mint eddig is, sokat beszélgetett a határon túli magyarokkal. Itt kezdte először megérteni, és átérezni a magyarság tragédiáját, hogy mennyi erőfeszítésébe kerül a határon túli magyaroknak a politikai nyomás és a mostoha körülmények ellenére megőrizni magyarságukat. Sokat gondolt arra, mit jelent ezeknek az embereknek a Háló, a találkozás lehetősége egymással. Sajnálja azokat, akiknek nincs hasonló élményük.

2015-ben nem volt nagy tábor, ezért az Ózd melletti Borsodszentgyörgyön kis Háló-tábort szerveztek egy hétvégére. Itt kb. 30-an voltak, minden elszakított országrész képviseltette magát pár fővel. Nagyon jó hangulatú rendezvény volt!

2016 őszén volt egy Háló vezetőségi értekezlet a kárpátaljai Balazséron. Endre ekkor volt először Kárpátalján, nagyon megtetszett neki a hely. Szülei a szomszédos Szatmárból származnak, sok rokona él még mindig ezen a környéken. Annyira szeretne volna másokkal is megismertetni ezt a vidéket, ezeket az embereket, hogy egyházközségében 3 napos kirándulást szervezett Kárpátaljára. Dancs

György a balazséri Béthel Konferencia Központ igazgatója – korábban hálós regionális vezető - segítette őket. Ózdról 21-en mentek. Nagyon jól érezték magukat. Őszinte szeretettel fogadták őket. Sok szép dolgot láttak, főleg a történelmi emlékhelyek maradtak meg emlékezetükben. Bepillanthattak abba is, milyen a kárpátaljai magyarság élete manapság.

Azok, akik korábban Ózdon a Hálóhoz csatlakoztak, ma is találkoznak, ma is aktívak. Ez főleg a szentmiséken és az egyházi rendezvények keretei közt történik. Jó kapcsolatuk van a legnagyobb ózdi római katolikus közösséggel, egymás liturgiáját is látogatják.

Nehéz szavakkal leírni, rövid írás keretein belül visszaadni azt a lendületet, lelkesedést amivel Endre a Hálóhoz, a hálós élethez közeledik. Lelkiükben nagyon sok szép dolgot élt meg, és kapott itt. Ezek az értékek beépültek, tudat alatt is hatnak, személyiségében visszatükröződnek.

Kómár Katalin

Tarisznya

Levél Gyergyóból a főszerkesztőnek

Kedves Mária!

Köszönöm felkérésed, jó húrokat pengetsz bennem, mert máris indulnék gyógynövényeket gyűjteni, de ma reggelre is havazott egyet. Ilyenkor mondta megboldogult nagyapám, hogy vigyek ágseprűt, hogy elseperhessem a havat a virágokról, gombákról...persze azoknak még híre-hamva sem volt még, de hát ha menni akar a gyermek...sapka, sál és mehet!

A mi öregeink nagyon tudták az erdőt, mezőt és velük tartani, akkoriban nagy megtiszteltetés volt a mindig kérdezősködő gyermek számára, pláne, ha volt egy kicsi zöld kalapja, gumicsizmája és egy kicsi halas bicskája! Túlélő felszerelése, magyarul! Ezzel már neki

indulhattam a hatalmas rengetegnek, mert látták, hogy ez a gyermek nem viccel!

Hatalmas dolgok történtek velem akkoriban! Megkaptam az első kicsi fejszemet kiélezve, megmutatták hogyan tűrik bele helyesen a kapcát a csizmába, meddig tart a csizma szára és hová kell akasztani a derékszíjra a kulacsot, hogy a forrásvíz hideg maradjon benne, de ne a csizmába gyűljön. Hogyan kell jéghideg, kristálytiszta vizet meríteni a forrásból, anélkül hogy annak nyugalját megzavarnánk és ha netán lenne benne valami kosz, azt kötelezően csendben, a vadak számára is kitakarítani! Kaszáláskor velünk szedették ki a bokrok alól a még ottmaradt, vagy inkább szándékosan nekünk hagyott kincseket: a sárgán kacsingató róka gombát, a huncutul a harmatos fű alatt bujkáló fenyőalja gombát (rizike), vagy a nagy fekete szemekkel ránk csudálkozó kokojzát

(fekete áfonyát). Nem beszélve a legnagyobb kincsről, amikor mindenki leállt a munkával és nagy csendben megközelíthettünk egy egy alvó őzgidát. Attól kezdve mi lehettünk a gidó nagyon gondos és nemzetközileg elismert állatvédő szuperzöldbio szervezet vezető munkatársai! Ha megsérült a gidó, mondjuk eltörött a lába, akkor hazavihettük ápolni. Most is lehet látni, találni Gyergyóban vagy a környéken házaknál felnevelt őzeket. Ha nem volt sérült, akkor lehetett játszani vele estig és akkor kisírt szemekkel visszatettük pontosan oda ahol találtuk. Addigra részünkről már sok és értékes tanításban

részesült: megtanulhatta, hogyan kell kivédeni az aljas támadásokat ragadozóktól, fegyverrel vagy csupasz kézzel, a rejtőzködést idegen légiós módra, a jó embert felismerni de a vadászokat kötelezően szívatni és néhány testtartást a liturgiából, úgy mint pl.: a térden állásban az ébren maradás, vagy egyenes derékkal, két lábon, nagy kerek szemekkel finom falatokat kapni.

Harangszóra lepihentünk a forrás mellett lévő fák, bokrok hús árnyékába, úgymond delettünk. A tarisnyából elékerült a szalonna, juhtúró és a vereshagyma. A kenyér levágott karéja és a szalonnabőr volt a jutalomfalat, ha rendesen vágott a bicska, mert úgy-e ezen táplálékok efféle csomagolásán vizsgáztatták a vágóeszközeinket és azok gazdáit. Volt, hogy ezáltal sebet ejtettünk magunkon, de ott volt kéznél a nagy útifű lapija (levele) ami ujjainkra kötözve szinte azonnal elállította a vérzést és annak szárnyeléből kikandikáló szálak rögtön elárulták, hogy hány szeretőnk van. Ha valakinek a szerszámok nyele miatt sérülés, pattanás, úgymond főköm lett a kezére, azt a vérehulló fecskéfi sárgásbarna nedvével, levélvel kezeltük, amivel az arcunkat is jól összemaszatoltuk, mert egész jól vonzotta a kíváncsi és tanulni vágyó legyeket, szúnyogokat! Ilyen sminkes ábrázattal a szeretők száma jelentősen lecsökkent, de kaszálás idején szerencsére nem kellett napi rendszerességgel megjelenni. Amúgy udvarolni menni, de még járni sem mindig tudtunk volna, mert rendszerint ülőalkalmatosságnak egy egy darázs-fészek kijáratát választottuk. Ők pedig mindent megtettek a kijutásért és az arcunk, fejünk, karjaink nem éppen anatómiai arányokkal való átfarmálásáért!

Ilyenkor kellettek a kenőcsök, kencék gyors és nagyon híres tudománya, a fenyőgyanta szívó erejével, a szegfűszeg fájdalom csillapításával, a lámpába való petróleum oldó hatására, hogy még a többi megnevezhetetlen gyógynövénnyel együtt formázható és tapadós legyen. Ezen elsősegélynyújtás után mi már úgy néztünk ki mint a nagybányai festő és képzőművészeti iskola, szobrászati kezdő osztályának kékes-barnás agyag meggyötört, de még egyben maradt modelljei. Majd csak a nagy ijedtség után kezdtek el sürgősen belőlünk embert faragni, mert most már volt rajtunk fölösleg, amitől megszabadulni...

Mindig is folyt, de még ma is tart a tanítás, amiért nagyon hálás vagyok a Jóistennek, az Őseimnek, mert máris itt a tavasz és amikor már erősebb a napsütés, déli oldalakon, omladozó lankákon, martokon jelennek meg elsőként a martilapi (Martilapu) kicsiny sárga nevető

virágai, amivel köhögést, légúti bajokat gyógyítunk, de kisebb, palástos leveleiből finom főzeléket is készítünk. Utána nyílnak szépen sorba a kankalin, megered a nyírfa nedve, úgymond viricse, ami a fa kérgéből lecsapolva kitűnő üdítő és belső tisztító tavaszi ital. De ott van a lándzsás útifű is, ami nemcsak légsőre jó, hanem az utadra is vezet! Gyomor bajokra van egy kitűnő gyógynövényünk a dancura, ami a sárga tárnics gyökere. Teának, de borban, vagy pálinkában egyaránt hatásos. Szerintem az Unicumban is van belőle!

Szeretettel biztatlak benneteket kedves hálás barátaim, hogy mozduljatok ki a természetbe és ismerjétek meg minél többet Isteni, tündéri kincses kertünkből, mert egyszerre lehetsz hálás, mozogsz, jó levegőn vagy, tanulsz.

Szeretettel öllelek!

Lóri (Szabó Lóránt – Gyergyószentmiklós)

Megálló

Az elveszett, majd rekonstruált lengyel koronázási jelvények

2018 tavaszán Szent István király tisztelete nyomában Lengyelországban jártunk, kapcsolatot kerestünk és építettünk első királyunk nevét viselő ottani plébániák és templomok közösségével. Ennek keretében Varsóban a Szent István király plébánián kiállítottuk a Szent Koronáról készült 36 részes fotósorozatot. A kiállításmegnyitón megtartott előadás anyaga felkerült a plébánia honlapjára.

Varsói látogatásunk kapcsán joggal merül fel két kérdés. Az egyiket nemzeti büszkeségünk, a másikat kíváncsiságunk diktálja. Mi az oka annak, hogy a Szent Koronánk ennyire érdeklő lengyel barátainkat, milyen az ő Szent Koronájuk, mit érdemes róla tudnunk.

A második kérdésre a gyors és tömör válasz az, hogy soha nem is volt Szent Koronának nevezett koronájuk, a koronázásokra legtöbbször használt un. Vitéz Boleszláv-féle korona a királyi hatalom és méltóság több jelvényével (országalma, jogar) együtt nem élte túl a történelmi viharokat. Ez nagyban magyarázat az első kérdésre is.

A gyors válaszok után röviden tekintsük át a lengyel uralkodói, hatalmi jelvények történetét.

Hartvik püspök által a XI. század végén lejegyzett legenda szerint Istvánnal egy időben Mieszko fejedelem is követeket küldött II. Szilveszter pápához, hogy apostoli áldást és koronát kapjon. A pápa a kérést támogatta, koronát készíttetett, hogy áldásával elküldje Lengyelországba. Álmában megjelent egy angyal és így szólt: „A mai napon, a nap első órájában hozzád ismeretlen nemzet követői jönnek, akik tőled fejedelmüknek az apostoli áldás ajándékával egyetemben királyi koronát kérnek. A koronát, melyet csináltattál, fejedelmüknek, miként kérik, eljuttatni ne habozzál. Mert tudd meg, hogy ez néki a dicső királyi ranggal együtt élete érdemeiért jár.” Az említett krónikának van egy még nagyon érdekes része. „Miután a pápa tudomására adta a [...] lengyeleknek, hogy mégsem ők kapják meg a koronát, majd bűnbánatra szólítva fel, és meg is vigasztalva őket, így folytatta: az ő dicsőségükre is cselekedett az Úr, amikor így rendelkezett, hiszen István anyja Lengyelország fejedelmének nővére. Az Úristen szándéka az, hogy ne támadjon irigység és gyűlölködés szikrája a nagybáty és unokaöcs, a lengyelek és a magyarok hadserege közt.” Ezen indoklásnak a történelmi alapja az Árpád-ház és a Piast-ház közötti dinasztikus kapcsolat, de ezekről a korai családi összeköttetésekről a történelmi források egymásnak ellentmondóan számolnak be. Biztos azonban, hogy Szent László királyunk lengyel anyától, lengyel földön született és nevelkedett.

Jan Długosz, XV. századi lengyel krónikás Lengyel-magyar krónikájában írja le a jelenetet, amikor a két küldöttség, a lengyel és a magyar Rómában II. Szilveszter pápánál jelentkezik a koronáért. A lengyel történész a pápa szájába adva saját morális érveit, megrója a

lengyeleket, s a koronát a magyar követnek nyújtja át. Ugyanakkor felszólítja a követeket, hogy népeik az egymás iránti szeretet őrizzék meg, egymás ellen soha ne forduljanak, mert aki ezt teszi, nagy szerencsétlenséget zúdít magára.

A 960-tól uralkodó Mieszko fejedelem 965-ben keresztény cseh hercegnőt vett feleségül, és egy évvel később népével áttért a kereszténységre. 1000-ben a nyugati kereszténység szellemében egyesítendő Európa eszméjétől áthatott fiatal III. Ottó német-római császár fejéket, világi jellegű koronát adományozott Mieszko fiának, a 992-től 1025-ig uralkodó I. (Vitéz) Boleszlávnak. Boleszlávot nem sokkal halála előtt 1025-ben hivatalosan ezzel a koronával koronázták meg a gnieznói székesegyházban, ezt tekintik az első lengyel királyi koronázásnak, mivel a koronázást nemzetközileg is elismerték és a pápa királyi kiváltságokat adományozott Boleszlávnak. Nem tudni, hogy nézett ki az ezen alkalomkor használt korona. Vitéz Boleszláv fia, II. Mieszko uralkodása idején a fiatal lengyel állam pogánylázadások és trónkövetelők folyamatos támadásainak volt kitéve. II. Mieszko Prágába menekült, a koronát II. Mieszko felesége Németországba vitte, és átadta II. Konrádnak, ám a koronának egy idő után nyoma veszett. II. (Merész) Boleszláv koronázására teljesen új hatalmi jelvénykészlet (korona, jogar, kard) készült. Ezeket utoljára II. Vencel koronázásakor használták 1300-ban. A koronázás után ő a jelképeket Prágába vitette, ott azokat a Szent Vitus székesegyház kincstárában tartották, ahonnan 1310 után nyomuk veszett.

A Lengyel Királyság egyesülésére és I. Ulászló 1320-ban történt megkoronázására ismét új királyi felségjelkészlet készült. Az új koronát Vitéz Boleszláv Koronának nevezték el. Ettől kezdve a koronázások helyszíne egy-két kivételtől eltekintve a Krakkói Királyi Vár, a Wawel székesegyháza, és egészen az utolsó lengyel királyig, az 1764-ben megkoronázott II. (Poniatowski) Szaniszlóig ezekkel a jelképekkel koronázták. A Lengyel-litván Államszövetség idején voltak azonban kivételek, használtak más koronákat. Például 1576-ban Báthory Istvánt a saját koronájával koronázták. Nagy Lajos magyar-lengyel király, akit a

lengyelek Magyar Lajosnak hívnak, biztonsági megfontolásból a koronát 1370-ben a felvidéki Ólubló várába vitette, attól félvén, hogy az trónbitorlók zsákmányává válik. Luxemburgi Zsigmond 1412-ben II. (Jagelló) Ulászlóval Budán történt találkozásjuk után szolgáltatja vissza azt az akkor uralkodó II. Ulászlónak.

Lengyelország 1795-ben 123 évig tartó hármass (porosz, orosz, osztrák) felosztás és megszállás alá került. 1795 őszén porosz katonák törtek be a Wawel kincstárába és a koronázási jelvények Poroszországba kerültek. Néhány évvel később a napóleoni háborúk következtében anyagi csődbe jutott III. Frigyes Vilmos parancsára a lengyel koronázási jelképek, a korona, az országalma és a jogar nemesfém tartalmát beolvasztják és pénzverésre használják, a korona drágaköveit és gyöngyeit pedig kereskedőknek eladják. Az 1918-ban a függetlenségét visszaszerző Lengyelország már nem királyságként, hanem köztársaságként születik újjá.

Nem maradt fenn semmilyen koronázási jelkép vagy a lengyel állam és királyság folyamatosságához köthető hatalmi jelkép?

Megvan az 1025-ben III. Ottó által adományozott un. Szent Maurice-lándzsa díszes hegye, és megvan a Szczerbiecnek (csorba kardnak) nevezett koronázási kard, amely még a Piast dinasztia idejéből származik. Ezt 1320 óta használják a lengyel királyok koronázásánál, de már ennél a koronázásnál is csorba volt. A kard eredete nem ismeretes, létezik kicsorbulásáról egy legenda, miszerint Vitéz Boleszláv a Kijevi Nagykapunál csorbította ki, ami történetileg biztosan nem igaz. Vitéz Boleszláv idején még nem állt a Kijevi Nagykapu, és a műszeres korvizsgálat szerint a kard a XIII. században készülhetett. A poroszok az elrabolt koronával együtt Poroszországba vitték, de ez a koronával ellentétben megmaradt. A kard fennmaradása annak is a köszönhető, hogy a poroszok nem a koronával, az országalmával és a jogarral együtt tárolták. 1884-ben Oroszországba, az Ermitázsba került Szentpétervárra. 1924-ben a Rigai Egyezmény alapján visszakarta Lengyelország. A második világháború kitörésekor sikerült Románián

keresztül Franciaországba menekíteni. 1940-ben Franciaország német megszállása elől, a londoni emigráns lengyel kormány segítségével egy fiatal lengyel művészettörténész, Karol Estreicher tovább menekítette először Angliába, majd néhány hónappal később Kanadába. A híres kard 1958-ban térhetett haza, azóta a Wawelben van, másolatokat csináltak belőle, ezek a Varsói Királyi Vár, valamint a gnieznói székesegyház kincstárában vannak.

Karol Estreicher már a II. világháború előtt szerette volna újra megcsináltatni a „Vitéz Boleszláv-féle” koronát. Adam Orzechowski Nowy Sącz-i műkincskereskedőben - még a krakkói Jagelló Egyetem történész hallgatójaként – az ekkor már professzor Estreichernek a koronáról tartott szemináriuma hallgatásakor fogant meg a gondolat, milyen nagyszerű dolog lenne rekonstruálni a koronát. A dédelgetett ötlet megvalósítása úgy kezdődött, hogy sikerült megszereznie néhány eredeti porosz aranytallért, amiben talán a beolvasztott korona egy picit is benne lehet. 2001-ben indult a nagy munka, egy-egy neves krakkói és varsói professzor segített abban a kutatásban, hogy pontosan milyenek lehetettek a koronázási jelképek. Jelentős segítség volt Krzysztof Wernernek és Marcello Bacciarellinek II. Szaniszló idejéből származó rajzai. Az olasz festő annak idején koronás portrét is festett II. Szaniszlóról. Aranyművesek, ékszerészek, fémművesek 9 fős csapata

dolgozott a korona, a jogar és az országalma rekonstrukcióján, ehhez felhasználták Adam Orzechowski aranytallérjait is. Az elsőnek elkészülő darabot, a koronát, 2003-ban a lengyel nemzeti ünnepen, november 11-én a Függetlenség napján mutatták be a Nowy Sącz-i Múzeumban. A rekonstruált koronát, jogart és országalmát azóta több helyen kiállították Lengyelországban, sőt 2 hónapig még a felvidéki Ólublón is.

A Háló közösségben egyik társunk dédapja koronaőr volt. Ezen írásomat elsősorban neki ajánlom.

Margitfalvy György

Források:

1. Több mint szolidaritás, a magyar-lengyel kapcsolatok ezer éve – Magyar Nemzeti Múzeum, 2011. Budapest
2. Konrad Sutarski: Lengyelország története magyar vonatkozásokkal – Méry Ratio Kiadó, 2018. Budapest
3. Kovács István, Mitrovits Miklós: Magyar emlékek Lengyelországban – Antall József Tudásközpont, 2017. Budapest
3. http://szlavintezet.elte.hu/szlavtvsz/slav_civil/lengyel-tortenelem.htm#h1
4. <http://www.replikiregaliowpl.com/>
5. <https://www.polskieradio.pl/39/156/Artykul/1521433.Burzliwe-dzieje-polskich-insygniow-krolewskich>
6. https://pl.wikipedia.org/wiki/Polskie_insygnia_koronacyjne
7. https://pl.wikipedia.org/wiki/Koronacja_na_kr%C3%B3la_Polski

Vendégkönyv/Rólunk mondták

Erdő Péter

Madocsi Bea interjúja Erdő Péter bíborossal 2018. december 10-én a Háló Közösségi és Kulturális Központ felavatása alkalmából, elhangzott a Kossuth Rádió „Tanúim leszték” című műsorában 2019. január 1-én

Milyen szerepük van a közösségeknek az Egyház életében?

Alapvető szerepük, maga az Egyház is közösség, de ahhoz, hogy a teológiailag egyetlen és egységes világegyház megjelenjen, kellenek a részegyházak, a helyi egyházak, vagyis is az egyházmegyék. De egyházmegye is a mai világban sok ezer, sokszor több százezer vagy akár millió hívőt számlál. Tehát nem ismerheti személyesen mindenki a másikat. Kellenek az olyan kisebb helyi közösségek, amelyek a gyakorlati élet részleteiben is együttműködnek. Az alapelv ma is, mint kezdettől fogva mindig, a területiség. A helyi közösség, amit ma plébániának hívunk, ez vonatkozási pont, itt minden minden katolikus

hívónek otthonra kell találnia. De ezen kívül sajátos lelkeségű mozgalmak, sajátos szakmák, sajátos társadalmi helyzetek alapján a katolikus hívők alkothatnak kisebb közösségeket is, amelyek azután a plébánia és az egyházmegye keretében egymással is összetalálkoznak.

A Háló az egy olyan katolikus indítású szervezet, amelyik az egész Kárpát-medencében a különböző mozgalmakat, közösségeket igyekszik egymással kapcsolatba hozni. Ez nagyon hasznos munka, és azt hiszem, hogy most az új szakmai katolikus szerveződéseknek, találkozóknak is egy nagyon fontos segítője. Különösen gondviselészerű az, hogy most itt a Belvárosban egy olyan helyiséget kapott ez a szervezet, amelyik alkalmas arra, hogy rendszeres összejövetelek legyenek és minden érdeklődő könnyen megtalálja. Azt hiszem, van mondanivalónk, van az egyes katolikus szakmai és más szervezeteknek, az egyes kiváló személyiségeknek is olyan üzenete, amely mindenki számára vonzó lehet, aki ide betér.

A mai ember eléggé bezárkózik a saját kis számítógépe elé. Vajon hogyan lehetne egy kicsit megmozdítani az embereket, hogy egymás felé lépjenek?

Mondok egy primitív dolgot, amit ma este láttuk, úgy mondja a régi nóta, hogy „utcára nyílik a kocsmajtó”. Ez egy olyan helység, ahol 150 embernek lehet tartani előadást, de ugyanakkor hatalmas kirakatüvegeken keresztül látja a Belvárost. Ennél nagyobb kitárulkozás azt hiszem el se képzelhető, és nincsenek lefüggönyözve az ablakok. Szeretettel várunk minden érdeklődőt. Azt hiszem ez is egy útja ennek, de hát persze mindenki az életben a személyes találkozások révén tudja igazán megmutatni, hogy milyen meggyőződés alapján él, hogy miért örömforrás neki a hite.

Soltész Miklós

részlet Soltész Miklós egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkárnak 2018. december 10-én, a Háló Közösségi és Kulturális Központ felavatása alkalmából mondott beszédéből:

„Egy közösség igazi értékét az mutatja meg, ha évtizedeken át a kitűzött célokért tud munkálkodni.”

Sillye Jenő

„Szállj, dalom!” Beszélgetés Sillye Jenő zeneszerzővel pályafutása ötvenedik évfordulóján

Réti József szerzői kiadása, Kismaros, 2019 120.old.

„Mindig nagy örömmel fogadtam el a Háló Katolikus Egyesület meghívását, amely missziós utakat szervezett. Csodálatos ajándékot jelentett éveken keresztül látogatni a magyar közösségeket. Önerőből nem lett volna rá lehetőségem.

Az egyik legemlékezetesebb élményem Székelyudvarhelyhez kötődik, a zsúfoltságig megtelt templomban szolgálhattunk egy ifjúsági találkozón. Az egész szentmise alatt azt éreztem, Istenem, hát ilyen az, amikor az ember gondolata eljut mások szívéhez. Felállva, percekig tapsoltak. Hálásak voltak a szeretetért, én pedig nekik és az Úristennek ezért az óriási kegyelemért.”

Életképek

Beszélgetés Szöllőssy Enikővel

Egy záporokkal tarkított májusi délutánon otthonában látogattam meg Szöllőssy Enikő szobrász- és éremművészt, Aszalós János özvegyét.

A fiatalos mozgású, kedves arcú Enikő szeretettel fogadott, szívesen ad interjút a Tarsoly számára. Első kérdésem a férjével való megismerkedésükre vonatkozott:

- Hogyan és hol ismerkedtetek meg Aszalós Jánossal?

- Az nem volt egyszerű dolog. Volt egy bátyám, Csaba, aki egy Vető István nevű fiatalemberrel együtt volt táborban a Balatonon. Aztán évekig nem látták egymást, de 1956 után találkoztak megint, és hosszan beszélgettek egy összejöveten. Akkor mondta neki Vető István, hogy ő egy nagyszerű társaságba jár, amelyet Aszalós János vezet. Ez egy nagyon komoly csoport, és ő úgy gondolja, hogy az én bátyám megfelelő arra, hogy a tagja legyen. Elküldött egy másik fiút, aki ebben a körben volt, a Medgyesi Gyurkát. Ő is beszélgetett Csabával, és végül úgy döntöttek, hogy mehet a bátyám, Szöllőssy Csaba az Aszalós János-féle társaságba.

El is ment, és otthon csodákat mesélt róluk. Néhány hónap múlva mondta nekem, hogy szerinte ez nekem is való lenne, mert ott csupa rendes, okos ember van.

- És én mehetek? - kérdeztem, mert láttam, hogy ez nem olyan egyszerű, hogy oda mindenki eljárhat. Akkor Csaba megbeszélte Jánossal, meg a többiekkel, akik rábólintottak, s elmehettem.

Én a „nagy” Jánost néztem bámuló szemekkel, és akkor hallottam, hogy milyen fantasztikus ember, ő volt a vezetője ennek a körnek. Tulajdonképpen ők a Szegedi Egyetemre jártak, és a társaság magja onnan jött. Itt Pesten csatlakoztak még hozzájuk, mindenki egyetemista volt. János akkor éppen ki volt rúgva az összes egyetemről, mert 1956 után ült egy évet. Szórólapokat terjesztett, s ezért nagyon szigorúan büntették.

A következő nyáron egy tábort szervezett, a Bakonyban. Ott is az volt, hogy amíg ő nem volt ott, és egy másik barátja volt a vezető, nem volt semmilyen program. Én nagyon elégedetlen voltam, hogy hát itt vagyunk, és semmi komoly dologról nem beszélünk. Akkor végre megjött János, attól kezdve reggeltől estig volt program, beszélgettünk.

- Mikor volt ez?

- Azt hiszem, 1962-ben. Így kezdődött.

- Hogyan kerültetek a Hálóval kapcsolatba?

- Puchard Zolin keresztül. Vele a kilencvenes években kerültem kapcsolatba, János már előbb is ismerte Zolit. Zoli azért keresett meg, mert tudta, hogy művész vagyok, és megkért, hogy a logót tervezzem meg.

Azóta is az a logó. Picit átalakították, de a lényeg, a háló, amelyet én szabad kézzel rajzoltam meg, Így ismerkedtem meg a Hálóval. Jánossal eleinte mindig mindent együtt csináltunk. Mindenhová mentem, ahová János, ő is jött, ha tudott, ahová én mentem, de aztán rájöttünk, hogy ez így nem lesz jó. Hanem hát ő oda ment, ahol neki volt fontos szerepe, én meg, ahol a művészetemet tudtam gyarapítani.

A Hálóba már ő járt rendszeresen, én mindig csak hallottam tőle a Hálóról.

Voltam egyszer egy Háló-találkozón, Pannonhalmán, arra emlékszem. Akkor főleg külhoni magyarok voltak ott, és emlékszem, hogy kis beszélgető csoportok voltak. Én egy olyan beszélgető csoportban kerültem, ahol három asszony is volt, Délvidékről. Ismertem a kárpátaljaiakat - volt az a görögkatolikus papcsalád...

- Az Orosz család...

- Igen, Oroszék.

- Orosz Sára az ifiket vezeti most.

- Igen? Jaj de jó! Meg még Melinda volt ott Erdélyből, tehát ezek szerint voltam én többször is, hogy így emlékszem a nevekre.

- Enikő, azt hogyan élted meg, hogy mi a Hálóban elneveztünk egy termet Jánosról?

- Jaj, nagyon örültem! Nagyon! Nagyon, mert hát ő tulajdonképpen az életét adta, nagyon sok közösségbe járt és nagyon sokat dolgozott ezekért a közösségekért! Ezért nagyon örülök, hogy a Háló nem felejtette ezt el, és azok az emberek, akik vele ott együtt voltak ezt fontosnak tartották.

- Művészetekben megjelent-e János szellemiségi hagyatékát?

- Nekünk annyira közösek voltak a gondolataink, persze, teológiai vonalon ő nagyon sokat tudott, de nem tudnám azt mondani, nem választanám el önmagamtól az ő szellemi hagyatékát. A művészetekben ő mindig is benne volt. Rajtam keresztül pedig ő is tudott a művészetekhez kapcsolódni, s ez neki is egy nyereség volt.

- Szeretném, ha mesélnél a munkádról, az érmekről, amiket készítettél.

- Szobrokat csináltam. Az volt a fő vonulat. Nagyon sok templomba is csináltam szobrokat. Érmek azt csak amolyan melléktermékként, de tulajdonképpen ott ismerik jobban a nevemet, mert az egy szűkebb szakma. Nem csináltam olyan nagyon sokat, voltak kollégák, akik csak azzal foglalkoztak, én nem.

- Van kedvenc szobrod?

- Szolnokra csináltam egy kis herceg szobrot, ezen a héten lesz 40 éves. Hívtak, hogy menjek. Nem tudom még, hogy el tudok-e menni... na, az egy nagyon kedves szobrom. A Kis herceget ábrázolja, ül egy kis magaslaton, és előtte van a róka - tehát a Kis herceg a rókával.

Szolnok nagyon „vonalas” város volt, pedig akkor már megjelent a könyv, ezen a címen, hogy Kis herceg, de Szolnokon az igazgatónő nem

volt hajlandó ezt a szót kimondani, hanem a Rókázó kisleány címet adta a szobornak.

A rendszerváltás után aztán küldött nekem valaki onnan egy újságcikket, amelynek az volt a címe, hogy „A kis hercegnek rókázhatnékja van” - ezzel utalva az egykori „Rókázó kisleány” névadás abszurditására. A szobor most is ott van, a helyén, és nagy ünnepséget fognak rendezni a 40. születésnapján.

- Hogyan telnek a hétköznapijaid?

- Benne vagyok egy számítógépes grafikákat készítő csapatban. Velük rendszeresen rendezünk kiállításokat. Ezenkívül megrendeléseket kapok, érmekre, azokon dolgozom. A maradék időmet teljesen kitöltik a gyerekek és az unokák. Mindegyikük nagyszerű egyéniség, okosak és kedvesek.

- Hallottál-e az idei Háló-táborról, és eljönnél-e?

- Nem, én ehhez öreg vagyok.

A beszélgetés végeztével lekísér a lépcsőn. Kedvesen érdeklődik, van-e nálam ernyő, de a viharfelhők már szélednek, kisüt a nap. Mosolyogva búcsút int, és én sajnálom, hogy nem előbb ismerhettem meg őt.

Széplaki Mária

***Szöllőssy Enikő** Borsos Miklós és Pátzay Pál tanítvány, Munkácsy-díjas magyar szobrász és éremművész. 40 köztéri szobra van. A köztéri alkotások és kisplasztikák mellett jelentős az éremművészeti tevékenysége. Filozofikus, egyedi hangvételű alkotásai mellett, rendszeresen készít a Magyar Nemzeti Bank felkérésére emlékérmé terveket.*

Visszanéző

A Háló története - I.rész

A Háló közel harminc éve létező katolikus szervezet. Története a nyolcvanas évek végén kezdődött. Ez volt az időszak, amikor a Kárpátokon belüli Magyarországon a légkör egyre szabadabb lett. Nyilvánvalóvá vált, hogy a szovjet fennhatóság napjai meg vannak számlálva. Megkezdődött a korábbi negyven évig tartó kommunista egypártrendszer felszámolása. Az ország hangulata sokat változott ebben az időben. A történelmi egyházak és tagjaik egyre szabadabban hangoztathatták véleményüket, tehettek eleget pásztori hivatásuknak.

1988 szeptemberében jön létre a Katolikus Koordinációs Tanács (KKT), mely Háló közvetlen elődjének tekinthető. Ide jelentős katolikus személyiségek mellett meghívták az egyházmegyék, katolikus gimnáziumok, a Magyarországon meggyökeresedett lelkeségi, és kisközösségi mozgalmak képviselőit is. Ebben az időszakban jött létre, az Országos Lelkipásztori Intézet, és a Katolikus Ifjúsági Mozgalom is.

1989-ben merült fel az igény, a katolikus közösségek hálózatának megteremtésére, és fontos lett volna tudni a határon túli magyarok keresztény közösségeiről is.

Az első felhívást a KKT fogalmazta meg, 1989 januárjában. Vonatkozott a katolikus közösségek szinte minden formációjára. A felhívásban megfogalmazódtak a Háló máig vallott célkitűzései:

- képviselni a keresztény értékeket
- hidakat építeni a keresztény közösségek között
- országos és regionális képzéseket, tapasztalatcseréket, fórumokat szervezni.

1990. január 28-án a Hálónak már mintegy 30 bejegyzett közössége van.

1990 februárjában jelenik meg először a Tarsoly a Háló információs újsága. „Olyan tarsoly ez, amibe tehettek, s el is vehettek ötleteket, javaslatokat, híreket – kincseket” írta beköszöntőjében a Háló lapja.

1990. március 31-én alakul meg a Háló hivatalosan az Üllői úti Örökimádás Lelkészség Szent István termében. A budapestieken kívül képviseltették magukat a pécsi, kaposvári, győri, szombathelyi Háló közösségek is, és első ízben a határon túlról, Romániából, Erdélyből, Székelyföldről. A megnyitón Blanckenstein Miklós atya beszélt arról, hogy a közösségek összetartozása nem merül ki az puszta információáramlásban, hanem a találkozás, hálós szófordulattal élve „nyolcadik szentség”, is a cél. Szükséges még a magyar egyházi élet megindítása más nagyságrendben, új eszközökkel. Tájékozódásra, egymás meglátogatására, kapcsolattartásra van szükség.

A Háló megalakulásával a KKT küldetését befejezettek tekintette.

A Háló története ettől kezdve két szakaszra osztható. Az 1994-ig, és az azt követő gyakorlatilag máig tartó részre.

A következő fontos állomás a Háló-klub megalakulása. Az első klubestet 1991. április 13-án rendezték meg. A legelső esten kb. 50-60 ember gyűlt össze, a fővárosból, vidékről, néhányan Erdélyből, és akadtak Moldvából is. Ezeken az esteken az előadásokon kívül voltak kulturális programok is. A későbbiekben a klubesteket nem ugyanazon a helyen rendezték meg, lehetőséget adva a közösségek bemutatkozására, egymás megismerésére. Az utolsó estet 1994. március 25-én tartották. A Háló klub 2002 októberéig nem is működött. Ekkor indult újra, azzal céllal, hogy egyfajta keresztény központtá váljon, ahol vannak nyitott és zárt körű programok, tudományos és kulturális rendezvények.

A Háló első országos regionális és Kárpát-medencei találkozója 1991. november 9-én volt a városmajori Kistemplomban. Ezen mintegy 40 közösség 80, az ország különböző részéből érkezett képviselője vett részt. A bevezetőt Tomka Ferenc atya tartotta. Abból indult ki, hogy a kisközösségek azok, amelyek az elmúlt évtizedekben az egyház életét fenntartó erőt képviselték. A bennük megélt megújulást kell továbbadniuk egymásnak, és a „hivatalos” egyháznak.

A következő első regionális Háló találkozó Martonvásáron volt. A találkozón 8 közösség képviseletében mintegy 50-60 ember vett részt. A találkozó a viszonylag kevés részvevő ellenére, nagy élményt jelentett azoknak, aki ott voltak.

1992. november 7-én rendezték a városmajori Kistemplomban a Háló első országos találkozóját. A Tarsoly tanúsága szerint a Hálónak ekkorra már 107 bejegyzett közössége volt. A találkozón elsőként Szeibert András beszélt a Háló elmúlt egy évéről, sikeres rendezvényeiről, és arról a problémáról, miszerint igen kevesen vállalnak benne aktív szerepet.

A Tarsoly 1993. decemberi számában szintén ő állapította meg, úgy látszik a Háló fő tevékenysége a különböző helyi találkozások szervezése. „Külön kell szólnunk az utóbbi idők legszebb folyamatáról, a határon túl élő közösségekkel létrejött egyre élőbb kapcsolatokról. Ezt azért is nagyon fontosnak tarjuk, mert olyan lehetőségei vannak a Hálónak,

amilyenek az egyházi szervezeteknek – úgy tűnik - a közeljövőben nem lesznek, és nem is lehetnek.”

Kómár Katalin

Forrás:

*Molnár Melinda, Kovács Péter és sokan mások: Háló
A Háló Egyesület kiadványa, Budapest, 2002.*

A Háló nevééről (I. rész)

Immár több mint 2 éve a Hálónak új nevet adtunk, és fontos arról beszélnünk, hogy ezt hogyan értelmezzük, hogyan használjuk, milyen érzéseinket helyezhetjük mögé, egyáltalán mi vezetett ehhez az úthoz.

Nos, a Hálót továbbra is Hálónak hívjuk, csak a mögötte lévő kiegészítő szöveg változott, hogy a valósághoz jobban közelíthessünk. A név, amiről beszélünk, a teljes egységes Hálóra vonatkozik, a civil kezdeményezésre, a Kárpát-medencei mozgalomra, és nem a Háló háttérében működő egyesületekre. Tehát amikor Hálóról beszélünk, ne jogi egyesületet értsünk alatta, hanem azokat a szent célokat, a benne működő önkénteseket, bogozókat, találkozóinkat, találkozásokat, kapcsolatokat, barátságokat, amelyek igazán jellemeznek bennünket.

Megalakulásunkkor így hívtuk magunkat: Háló, Katolikus Közösségek Hálózata. Itt a Háló tulajdonképpen a hálózatnak volt egy rövidítése, egy hálózat építése lebegett a szemünk előtt. Ma már, bár nem feledve eredeti elképzeléseinket, egyáltalán nem csak hálózatot akarunk építeni, hanem például közösségeket is, műhelyekben szeretnénk munkálkodni, gondolatainkat mozgalmoszerűen át akarjuk másoknak is adni. A hálózat értelmében benne van az intézmény, amitől sokan a személyességet, a karizmát féltik.

Célként tűztük ki, hogy Közösségek Hálózatát hozzunk létre, hogy az addig elszigetelt közösségeket egy hálózatba vonjuk. De ezt a valóságban nem sikerült megvalósítanunk, inkább lett belőle emberek személyes kapcsolatrendszere. Már több évvel ezelőtt felismertük ezt, és most, a névváltoztatáskor el kellett szakadjunk eredeti nevünktől.

Megalakulásunkkor sem volt mindenki katolikus közöttünk, bár messze a legnagyobb arányban ők alapították a Hálót, és jelenleg is működésünk nagyobbik fele a Katolikus Egyházhoz kötődik. Viszont a Háló erőteljes befogadó jellege miatt, nagy számosságú kulturális tevékenységünk következtében, egyáltalán nem elhanyagolható mértékben vannak jelen a Háló életében más vallásúak, és keresők is.

Olyan új nevet kellett találnunk, amely egyrészt nagy szabadságfokokat jelent a Háló számára a tevékenységét illetően, de egyértelmű utat is kijelöl. A Háló megalakulása óta mindig küzdöttünk saját önmeghatározásunkkal, mert bármilyen szabályt, meghatározást is akartunk felépíteni, egy kicsit mindegyikből kilógtunk. Mert sokszínűek vagyunk területi, módszertani, kapcsolattartási, tevékenységi szinten egyaránt. Ezt a színességet, integrációs képességet nem akartuk elveszíteni, hiszen az emberek széles körű megszólításához, a valódi érdemi párbeszédhez, az ebből fakadó missziós lehetőséghez ezt elengedhetetlennek tartottuk, és tartjuk ma is.

Amiben biztosak voltunk, hogy nem szeretnénk a Háló névtől elszakadni, hiszen ezt mindenki ismeri, ez bennünket egyértelműen meghatároz, és olyan mély és sokrétű jelentés és jelképgazdagságot hordoz, hogy ezt levédetni kellene, nem elvetni. A levédettséget egyébként Kiss Ulrich atya már vagy 20 éve javasolta számunkra, de eddig sajnos nem tettük meg.

Végül is sikerült 3 olyan kifejezést találni, amely a kezdetektől, és reméljük még nagyon hosszú távra a legjellemzőbb módon ír le bennünket, megmutatja valamilyen módon a céljainkat, a működésünket, az irányultságunkat. Ez a 3 szó a következő: találkozás, kapcsolat, közösség. A nevünk tehát mostantól nagyon egyszerűen csak annyi, hogy Háló, és ha névjegykártyán, levélben, molinón, plakátokon, a honlapunkon meg akarjuk magunkat nevezni, akkor a nevünk mellett, alatt ezt a 3 fogalmat írjuk majd le, például így: Háló - találkozás, kapcsolat, közösség.

Ez a megoldás talán kicsit furcsa, mert időnként igényelnénk, hogy a nevünk mögött legyenek olyan meghatározások, mint például: mozgalom, közösség, egyesület, szervezet, stb. De ha most visszaolvassátok, az eddigi szövegben a Háló szó mögé semmi egyéb meghatározást sem tettem. Bár kétségtelen, hogy a szöveg ezt néha igényli. Ilyenkor én vagy a szervezet, vagy a mozgalom szavakat használom, de nem szeretem, mert ezek félrevihetik a gondolatait az olvasónak, hallgatónak. A cél pedig az lenne, hogy a Hálóról minél hitelesebben meséljünk, minél pontosabban megértsék mások, milyenek vagyunk, mik a céljaink. Amikor a Háló egészéről beszélünk, használhatunk sok fogalmat a helyzetnek megfelelően, de ne használjuk azt, hogy Háló egyesület. Vannak egyesületeink gyakorlati okokból, de egyik sem azonos a Hálóval. Amikor egyik konkrét egyesületről van szó például egy pályázatban, akkor természetesen lehet használni annak a konkrét egyesületnek a nevét, sőt ott kell is.

A következő Tarsolyokban a 3 fogalommal ismerkedünk majd meg alaposabban.

Szeibert András

Nekem tetszett

Ferencz Imre: Vallomás (cseppből a tengerbe)

(Akinek ez tetszett - Margitfalvy György)

Április elején a Kossuth Rádióban egy félórás műsorban beszélgettek Ferencz Imrével, akit tavaly augusztus 20-án a magyarságért vállalt hivatása és a közösségért kifejtett tevékenysége, a kortárs erdélyi és az egyetemes magyar irodalmat egyaránt gazdagító költői életműve és szerkesztői tevékenysége elismeréseként Áder János köztársasági elnök Magyar Arany Érdemkereszttel tüntetett ki. A műsorba csak véletlenül hallgattam bele, addig nem is tudtam Ferencz

Imre létezéséről. Az egész műsor számomra amolyan háttérrádiózásnak indult, de a rádiós beszélgetés pillanatok alatt teljesen lekötött. Egy nagyon szimpatikus embert és egy érdekes életutat ismerhettem meg belőle. A bevezető mondatban leírt laudációt már utólag szedtem össze a netről, mert a hallottak kíváncsivá tettek.

A világhálós keresés eredményeként hamar elértem néhány versét, de közben arra a felfedezésre jutottam, válogatott verseit kiadták a száz kötetes, már évek óta futó Székely Könyvtár egyik köteteként. Szépirodalom kedvelő vagyok, hogy a Székely Könyvtár elkerülte a figyelmemet. Körbekérdezve a Tarsoly szerkesztőség tagjait, kiderült, még ők sem hallottak róla. Ezek után az érdeklődésem és információ gyűjtésem kibővült a Székely Könyvtárral.

Amint azt feltételeztem, létezik <http://szekelykonyvtar.ro/>. De ezen a honlapon április óta, még a Tarsoly lapzártakor, Pünkösdkor is, „Az oldal felújítás alatt áll, kérjük, látogasson vissza később!” szöveg olvasható, és rajta keresztül a sorozat, amúgy szellemes reklámfilmjén kívül semmi nem érhető el. A nem működő honlap és ez magyar társadalomban vélhetően alig ismert nagyszerű kezdeményezés indított arra, hogy erdélyi weboldalakról összeszedjem és röviden összefoglaljam a sorozatról a legfontosabb tudnivalókat, egy kis kedvcsinálót írjak.

A Székely Könyvtár indulása a 2010-es évek elejére, a székely termékek piacra robbanása idejére datálható. Az ötletgazda Ferenczes István József Attila-díjas költő volt, aki azt mondta, „hogy ha van székely termék, akkor bizonyára van székely szellemi termék is”. Hargita Megye Tanácsa és a Hargita Kiadóhivatal vevő volt az ötletre. Hamarosan főszponzor is találtatott, a csíkszentkirályi Hargita Gyöngye Rt., úgyhogy 2012 májusában már meg is jelenhetett az első ötös minisorozat. „Vannak örök érvényű dolgaink, ezek a szellemi

termékeink, megkezdve a népdalokkal, balladákkal, el egészen a mai kortárs írókig. Fő célunk, hogy szép könyveket tegyünk le az asztalra, és minden székely család házában ott legyenek ezek a könyvek. Olyan szellemi útravaló, örökség adódik tovább, amelyet nálunk nagyobb és gazdagabb népek is megirigyelhetnek” – fogalmazott a sorozat indulásakor Ferenczes István. A műveket hattagú szerkesztőbizottság válogatja: Fekete Vince költő, szerkesztő, Ferenczes István költő, író, György Attila József költő, szerkesztő, Lövétei Lázár László költő, szerkesztő, Mirk Szidónia Kata szerkesztő, a néprajztudományok doktora, Molnár Vilmos író, szerkesztő. Hogy ki kerülhet be a sorozatba, az elsősorban azon áll, hogy székelynek született-e vagy sem, de természetesen igyekeznek ezek közül a székely alpműveknek tekinthető írásokat kiválasztani.

A szerkesztők a sorozat induláskor azt mondták, szerzők listája még nem teljes, a szerkesztők folyamatosan javaslatokat várnak mind a szakmabeliektől, mind az olvasóktól. A szövegek nem csak irodalmiak lehetnek, hanem bármi, ami a székelyekről, Székelyföldről beszél. Az öt kötet, amely egyszerre megjelenik, mindig változatos lesz: lennie kell közöttük régi, 19. és 20. századi, valamint kortárs szövegeknek is. 35 lej egy kötet, a Székelyföld folyóirat előfizetőinek pedig 25. A tervek szerint évi 10 kötetet jelentettek meg, ötös minisorozatokban, tavasszal, Pünkösdkor, illetve ősszel, a Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásárra.

Egy interjúban feltett kérdésre: „Voltak-e olyan szerzők és/vagy művek, akiket/amelyeket szerettetek volna kiadni a sorozatban, de valamilyen okból (például szerzői jogok) nem sikerült?” Ezt nyilatkozták a szerkesztők: „Egyetlen ilyen esetünk volt. Szerettünk volna Nyíró József kötetet is a sorozatba (mondjuk, egy novella-válogatást), de a jogutód azt válaszolta, hogy nem akar újabb Nyíró kiadást Erdélyben. Gyanítom, hogy az író újratemetése körüli cirkusz miatt ült ennyire farhámba.”

Volt, amit újra ki kellett adni, olyan nagy volt az érdeklődés, Márton Áron válogatott írásait és beszédeit tartalmazó kötetet és Kányádi Sándor verseit.

Sikerült összegyűjtenem a már eddig kiadott 70 címet, a még kiadandó 30 címről nincs információm. Mind a 70 kötet címének a felsorolására nem is alkalmas a Tarsoly Nekem tetszik rovata. Ha már egy költő révén jutottam el a Székely Könyvtárhoz, akkor a műfaji gazdagságból kiemelve hadd ismertessem legalább a sorozat már megjelent, a költészetet képviselő tagjait. Ferencz Imrén kívül válogatott versei jelentek Böződi Györgynek, Farkas Árpádnak, Ferenczes Istvánnak, Horváth Istvánnak, Kányádi Sándornak, Király Lászlónak, Markó Bélának, Páll Lajosnak, Sütő Istvánnak, Szabédi Lászlónak, Szemlér Ferencnek, Székely Jánosnak, Szőcs Géának, Tompa Lászlónak és a Régi székely költőknek.

Az idei tavaszi budapesti nemzetközi könyvvásárra úgy mentem el, hogy itt talán kezembe vehetek egy kötetet a sorozatból. A Székely Könyvtár közös európai érték, a közös európai érték az egy fontos dolog, standja van Romániának is, meg az erdélyi könyvkiadóknak is, esetleg duplázhatók. Az utóbbi standon gazdag a választék, a technikatörténet iránt is érdeklődőként még egy Temes megye vasútépítését ismertető monográfiába is beleolvashatók, a stand egyik dolgozóját kérdezem, nem is hallott róla. A Székely Könyvtárnak nyoma nincs az egész kiállításon. Se könyv, se szórólap.

Azért a Székely Könyvtár mégsem teljesen elérhetetlen Magyarországon, a bookline.hu internetes könyvruházon keresztül bármelyik kötet bő egy hét alatt 3230 forintért megvásárolható.

Tartozom egy Vallomással.

Az a csepp, amitől eljutottam a székely irodalom, a székely írott szó tengeréig, a Székely Könyvtárhoz, Ferencz Imre Vallomás verse című volt. Erre a versre bukkantam rá legelőször, ezt kedveltem meg elsőnek,

ezért írok róla a Nekem tetszett rovatban. Szerzői jogok miatt nem írhatom le az egész verset, a kíváncsi meg tudja találni.

A Vallomás a népdalszerű páros rímekben íródott versei közé tartozik (mint például az Uram, tudod című). A Könyvjelző című versében a „drága kincs”-nek tekintett, értékelt életéről, a „drága kincs” kamatoztatásáról és sorsának bátor elfogadásáról szól a Vallomás. Az élet minden helyzetében a magát feltaláló, a tetteiért felelősséget vállaló emberről. A versben lényegre törően beszél, költői képet, megszemélyesítést, hasonlatot nem használ, szimbólumot is csupán egyet. Az utolsó sorban a számára legfontosabb szimbólummal szól a székeleyektől megszokott tömörséggel, elszántsággal és nyíltsággal, bemutatkozva és mint egy névjegyet átnyújtván:

„a feladatom holnap is megoldom
viszem a keresztem – ez a dolgom”

Impresszum

Kiadja a Háló Egyesület, www.halo.hu

Főszerkesztő: Széplaki Mária

Szerkesztők: Kómár Katalin, T.Kovács Péter, Szeibert András és Margitfalvy György

Képek: Szöllőssy Enikő gyűjteménye (19.old. és 22.old.), Kómár Katalin (6.old.), Juhász Endre (1 old.), Margitfalvy György (4.old.), www.en.wikipedia.org (9.old.) és www.pl.wikipedia.org (15.old.)

Tördelés: Margitfalvy György

Nyomda: Korrekt Nyomdaipari Kft., Budapest